

21 лютого 2021 року співробітниками кафедри ТВПТ проведена практична консультація з питань зимівлі риби із головою Полтавської обласної громадської організації «Об'єднання рибалок любителів «Осьмачки» Миколою Ступак в селі Тахтаулове, Полтавського району.

Більшість риб взимку впадає в сплячку. У них сповільнюються реакції, знижується активність, практично повністю припиняється споживання їжі. Одночасно, взимку у водоймах посилюються процеси розкладу відмерлих рослин та організмів, на які витрачається кисень. Таким чином, зимівля риби у водоймі найчастіше залежить від якості цієї водойми. Особливості зимівлі риби у водоймах 2020-2021 пов'язані з аномально теплим періодом у грудні та січні, який спричинив часткову активність риби, з одночасним використанням нею енергії і кисню. При цьому тривалі морози у лютому місяці утворили на водоймах шар льоду в товщину 35-40 см. В зв'язку з цим для риб зростає небезпека задухи наприкінці зими після тривалого льодоставу. Наявність кисню в цей період значно зменшується і в деяких частинах водойм утворюються, так звані «мертві зони». В цей момент риба масово виходить із зимувальних ям в пошуках багатих на кисень джерел. Якщо до того часу не настане відлига і в сковані кригою водойми не надійде вода, насичена киснем, врятувати рибу зможе тільки людина.

Дуже важливими в житті риб є температурний режим та хімічний склад води. Найбільше значення має газовий режим водойм, тобто вміст різних розчинених у воді газів, в першу чергу - кисню. Кисень необхідний для дихання риб та інших водних організмів. Він у водойми надходить, як правило,

з повітря, у зимовий період через наявність товстого шару льоду, вкритого снігом, немає доступу повітря з атмосфери до води, світловий потік не проходить через сніговий покрив. Природа пристосувалась до того, що рибі досить того кисню, який встиг розчинитись у воді до утворення льодоставу.

За науковими даними, показник мінімального вмісту кисню у воді взимку для кожного виду риб свій. Наприклад, для щуки, окуня, плітки, коропа та ляща він становить 4,0 мг/дм³, для вугра річкового – 3,6 мг/дм³, а білого амура – 3,0 мг/дм³. Найбільш стійкими до кисневого режиму є в'юн - 0,8 мг/дм³, карась сріблястий - 1,0 мг/дм³ та лин - 2,0 мг/дм³. Мінімально-допустима норма розчиненого у воді кисню для рибогосподарських водних об'єктів становить 4,0 мг/дм³.

Особливо зростає небезпека наприкінці зими, після тривалого льодоставу. Наявність кисню в цей період значно зменшується і в деяких частинах водойм утворюються, так звані «мертві зони». В цей момент риба масово виходить із зимувальних ям в пошуках багатих на кисень джерел. Якщо до того часу не настане відлига і в сковані кригою водойми не надійде вода, насичена киснем, врятувати рибу зможе тільки людина.

Необхідно очистити з поверхні льоду сніг, прорубувати ополонки розміром 1 м х 1 м, вкривати їх гілками, снопами, соломною для попередження від замерзання. Очерет, який вставляється в ополонки, щільно притискають, засовують на всю товщину льоду і присипають для фіксації в правильному положенні. Відстань між лунками складає 1-2 м. Така відстань раціонально розподіляє подачу кисню на території водойми